

në rast. Shembuj: kërkesë ose notë proteste presidentit ose parlamentit të vendit të prejardhjes shkaku i një keqpërdorimi / letër ose thirrje një partie që është armiqësore ndaj të huajve ose institucioni në vendin e tanishëm.

6. Letra, e-mail-e, sms, korespondencë me klasat, blog, chat

kl. 2–9

Për shumë mundësi interesante për të hyrë në komunikim autentik me partnerë/e nga gjuha e njëjtë janë dhënë udhëzime tashmë tek nr. 12. «Të shkruhet me adresë referimi». Përpos letrës klasike, përmes mediave e-mail-it dhe sms janë hapur mundësi të reja të komunikimit me shkrim, të cilat mund të përdoren shumë mirë edhe për shkollën. E njëjta gjë vlen edhe për pjesëmarrjen në blog dhe chat, të cilat gjenden në të gjitha gjuhët. Duhet pasur kujdes këtu që N t'i mbajnë fshehur të dhënat personale dhe të rrinë larg nga foret dykuptimshme.

Një variant nxitës për t'u shkruar adresuesve/eve real/e është nëse letra (fiktive), e-mail-i ose sms u shkruhen personaliteteve historike dhe të tjerë ose politikanëve/eve etj. dhe pastaj ato t'u lexohen njërit-tjetrit.

Situata autentike të të shkruarit krijohen edhe nëse N modelojnë kartolina të zbukuruar bukur me dëshirat për ditën e nënave, për vitin e ri ose për një festë nacionale. Një gjë e tillë si kjo situatë për të shkruar, mund të përdoret edhe nga vetë N për të modeluar një ftesë për një mbrëmje me prindër, ose festë kulturore nga mësimi në gjuhën e prejardhjes.

7. Tekste për probleme orientuese

kl. 5–9

45 min.

Të rriturit në, me dhe mes dy kulturave dhe gjuhëve ka anët e mira por edhe të vështira. Je i pasuruar me resurse të dyfishta, por ndoshta je i konfrontuar si në vendin e tanishëm ashtu edhe në atë të prejardhjes me paragjykimet dhe rezerva. Ta tematizosh këtë dhe t'i përkrahësh nxënësit/et në orientimin e tyre dhe gjetjen e identitetit, është një detyrë e rëndësishme e mësimit në gjuhën e prejardhjes. Këtu mund të kontribuojnë diskutimet dhe reflektimet me shkrim. Me këtë lidhen situata të të shkruarit si: planifikimi i një rrethi diskutues për çështje të caktuara / Mendimet e mia dhe ndjenjat për çështjen se çfarë përparësish dhe mangësish ka të rritesh në dy gjuhë dhe kultura / Shkëlqyeshëm, und jam dygjuhësor / Si ndihem unë këtu dhe në vendin tim të prejardhjes / etj.

8. Tekste-fantazi, dëshira dhe vizione

kl. 3–9

45 min.

Vendosje e mundshme e temave dhe e çështjeve:

nëse unë do të isha president/e e vendit të prejardhjes (apo të vendit ku jetoj tash) / Si e ëndëroj unë jetën time pas 20 vjetësh / Propozimi im për një botë në të cilën të gjithë ndjehen mirë / Problemet, të cilat shpresoj të jenë të tejkaluara pas 50 vjetësh (ose ndoshta edhe pas 50 vjetësh do të jenë ende) / etj.

9. Krahasime gjuhësore

kl. 3–9

45 min.

Krahasime të gjuhës së parë dhe të gjuhës shkollore (p.sh. gjermanisht), por edhe krahasime mes standardit (gjuhës letrare) dhe dialektit në gjuhën e parë janë të mundshme në nivele të kërkesave të ndryshme. Ju i shfrytëzoni në mënyrë ideale kompetencat dygjuhësore të nxënësve/eve të cilat mund të sjellin situata interesante mësimore. Nëse N njohin gjuhë të tjera qoftë nga shkolla ose nga tjetërkund, është e vetëkuptueshme që edhe ato mund të merren për vështrime.

Mundësitë:

- Krahasime dhe grumbullim i fjalëve («macja» në gjuhë të ndryshme; fjalë dialektore për sende të caktuara në gjuhën e parë dhe në gjuhën shkollore, etj.).
- Kërkimi i fjalëve të cilat tingëllojnë njëjtë ose përafërt në të dy gjuhët, por që kanë kuptim diçka krejt tjetër (Shembull: në gjermanisht «Hund» (qen) – në shqip «hundë»; në turqisht «armut» në gjermanisht «Birne» (dardhë)).